

[Bertel Dahlgaard.]

et Forslag om 3 Ugers Ferie. Jeg har set de vedtagne Resolutioner, og jeg kender Stemningen paa Arbejdspladserne, men hvis en forlænget Ferie fører til en saadan Reduktion af Produktionen, at den Tomgang, vi allerede har, bliver yderligere øget, hvad vil det da betyde? Det vil betyde langsommere Tempo i Genrejsningen, langsommere Materialeleveringer og nedsatte Muligheder for os i den internationale Konkurrence, og dette betyder igen, at vor Levestandard vil lide under det."

Det er denne enkle Forstaaelse af det økonomiske Livs grundlæggende Vilkaar, som den norske Socialminister her har givet Udtryk, der er afgørende for et Folks Evne til at skabe sig en højere Levofod.

Med det danske Folks høje Kultur skulde vi have større Muligheder end de fleste Lande for at samles baade om at gøre de produktionsmæssige Fremstød og bagefter at sikre, at det øgede Udbytte omsættes i Fremskridt for hele Folket, men det er, som om vi ikke herhjemme for Tiden er paa Højde med de Opgaver, vi staar over for. Der er ikke nogen god Atmosfære omkring Genopbygningen i Danmark for Tiden. Befolkningen er i øvrigt for længst blevet klar over, at der ogsaa ligefrem synes at være Kræfter, hvis Formaal er Opløsning og Kaos.

Et ubestrideligt Vidnesbyrd herom er det, at vi nu i Maaneder har oplevet en Arbejdskamp, som Uge for Uge ødelægger for Millioner, og som vel allerede gennem sine direkte og indirekte Virkninger har kostet det danske Samfund op imod de 100 Mill. Kr., og som samtidig berøver Landets Hovedstad en fri Presse, ja, lammer den lovgivende Forsamlings Virksomhed. Jeg kan ikke tænke mig andet end, at naar denne Kamp er kæmpet til Ende, maa Rigsdagen og Statsmagten paa en langt alvorligere Maade end hidtil tage op Spørgsmaalet om Forholdet mellem Samfundsmagt og Organisationsmagt. Rigsdagen maa træffe Foranstaltninger, der sikrer dens Arbejdes normale Gang uanset Organisationskampe. I Forbindelse med Organisationerne maa Statsmagten tage op Spørgsmaalet om, hvorledes det frie Ord værnes mod, at faglige Kampe simpelt hen ensretter Pressen. Jeg kan ikke tænke mig, at ret store Kredse i Befolkningen vil række Haand til, at den Trykkefrihed, Grundloven tilsikrer, faktisk bliver illusorisk.

I Sverige har man paa dette Omraade skabt en organisationsmæssig Ordning, der synes at yde en overordentlig stor Garanti for Pressens Frihed, og hvorved begge Parter ligefrem i Arbejdsoverenskomsten anerken-

der det, man i Sverige kalder „Almenhedens berettigede Krav paa, at Dagspressen ikke hindres i at udkomme“. Jeg beklager meget, at de andre Partier endnu ikke har villet tilslutte sig Det radikale Venstres Forslag om, at alle herhenhørende Spørgsmaal, naar denne Konflikt engang er til Ende, tages op til uheldet og fordomsfri Drøftelse mellem Repræsentanter for Organisationerne og for Regering og Rigsdag.

Staaende over for det Organisationsvælde, som paa mange Omraader er ved at gaa over Gevind, er det nødvendigt, at Rigsdagen staar som et Værn for Almenhedens Interesser og har Styrke til at hindre Overgreb. Derfor er det ogsaa nødvendigt, at Rigsdagen og dens Partier bevarer deres Uafhængighed, og at Befolkningen har Tro paa denne Uafhængighed. Der maa være Sikkerhed for, at de politiske Partier ikke modtager anden økonomisk Støtte af mægtige Organisationer, end hvad der er Offentligheden bekendt. Det er et Led i Bestræbelserne for at bevare det offentlige og politiske Livs Sundhed, at alt paa dette Omraade maa ligge fremme i Offentlighedens klare Lys. Der maa ikke være Mulighed for et Afhængighedsforhold, som kan skabe Mistanke om, at Rigsdagen og dens Partier ikke træffer deres Beslutninger ud fra saglige Synspunkter, ligesom det maa være Offentligheden bekendt, om Organisationer misbruger deres Midler til politisk Paavirkning, der ligger uden for deres Formaal. Derfor tillader Det radikale Venstre sig at henstille, at dette Spørgsmaal i den kommende Tid tages op til Klaring. Der er for mig ikke Tvivl om, at vi derved underbygger Folkestyret og Befolkningens Tillid til dette, og det forekommer mig, at det ærede Medlem Hr. Aksel Larsens Tale her i Dag kun kan understrege Nødvendigheden af, at Mistæneliggørelse eller Paastande ikke kan brede sig i Befolkningen, uden at Offentlighedens Lys kan sprede Taagen baade om det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen og andre.

Vender man nu Blikket fra det Billede af danske Samfundstilstande, som jeg her kort har søgt at tegne, og som ikke er særlig lyst, til selve den politiske og parlamentariske Tilstand, som vi befinder os i ved Rigsdagssamlingens Slutning, maa ogsaa den betegnes som ustabil. Forskellige Forhold, hvis Enkeltheder jeg ikke skal komme ind paa her i Dag, har medført, at den indbyrdes Tillid her i Rigsdagen synes mig svækket gennem den forløbne Rigsdagssamling. Men hertil kommer jo det afgørende, at der i det hele taget ikke øjnes Muligheder for et fast opbygget Flertalsstyre her i Landet, saaledes